

Respons

Egypt: Forhold for palestinere med syrisk flyktningstatus

- Juridisk rammeverk for palestinere med syrisk flyktningstatus i Egypt
- Palestinske flyktninger med syrisk flyktningstatus sitt forhold til egyptiske myndigheter og befolkning

Juridisk rammeverk for palestinere med syrisk flyktningstatus i Egypt

Egypt har et eget lovverk for palestinere som har flyktet til Egypt, noe som særlig skjedde under og etter krigen i 1948–49 og 1967 (El-Abed 2009, s. 35–57). Dette lovverket omfatter imidlertid ikke palestinere registrert som flyktninger i andre arabiske land.

Palestinske flyktninger i Syria er registrert av UNRWA¹. UNHCR anser at UNRWA-flyktninger som forlater UNRWAs operasjonsområde kan omfattes av Flyktningkonvensjonen i henhold til konvensjonens artikkel 1D, annet ledd (UNHCR 2009, s. 8). Imidlertid har egyptiske myndigheter gitt instruks om at palestinere med syrisk flyktningstatus ikke kan registrere seg hos UNHCR i Egypt (Amnesty 2013, s. 7; Amnesty 2014c, s. 21; HRW 2013a).

Dette innebærer at palestinere registrert som flyktninger i Syria har samme status i Egypt som borgere av andre arabiske land (ingen arabiske land definerer palestinere som statsløse), med unntak av at de er formelt avskåret fra å søke beskyttelse. De kan dermed bare søke om oppholdstillatelse på andre grunnlag, noe de færreste har forutsetninger for å få, med mindre de er ganske velstående i lokal målestokk.²

¹ United Nations Relief and Works Agency for Palestinian Refugees in the Near East. For mer om denne FN-organisasjonen, se Landinfo 2010, s. 8–9. Landinfo 2011 omhandler forhold for palestinske flyktninger i Syria.

² Utlendinger som investerer i Egypt kan få oppholdstillatelse for fem år av gangen, men det framgår ikke hvor stor investeringen må være (Innenriksdepartementet u.å.a). Fornybar ettårs oppholdstillatelse kan gis til blant andre personer som har arbeid i privat eller offentlig sektor, studenter, personer med mer enn USD 50 000 i midler i egyptisk bank (Innenriksdepartementet u.å.b). For utlendinger med solid økonomi, arbeid eller studieplass i Egypt er det altså mulig å søke oppholdstillatelse, og flere av kategoriene gir adgang til også å gi ektefelle og barn tillatelse. For dem som ikke har slike midler, er det imidlertid svært vanskelig å finne en form for arbeid som kan danne grunnlag for opphold som arbeidsmigranter i et presset arbeidsmarked med stor ledighet. Videre er det veldig få som kvalifiserer for studieplass eller som har familieband til egyptere.

Palestinske flyktninger med syrisk flyktningstatus sitt forhold til egyptiske myndigheter og befolkning

Før det brøt ut krig i Syria var det sannsynligvis forholdsvis få palestinere med syrisk flyktningstatus i Egypt, men noen tusen har forlatt Syria og tatt seg til Egypt siden 2011.

Vi understreker at informasjonstilfanget om denne gruppa er ganske begrenset. Dette skyldes nok delvis at den aldri har utgjort noen stor gruppe, og dermed kommet i skyggen av større grupper flyktninger og migranter i Egypt (som syrere, sudanere, eritreere og de palestinerne som er registrert som flyktninger av egyptiske myndigheter). Siden Egypt ikke gir UNHCR adgang til å registrere dem og drive tiltak for dem, sitter organisasjonen heller ikke på informasjon om levekårene til denne gruppa.

Egyptiske myndigheters og egyptere flest sitt syn på palestinere i Egypt har variert en del opp gjennom årene. Dette har gitt seg utslag i skiftende politikk fra egyptiske myndigheter overfor palestinere i Egypt, og skiftende stemning i befolkningen.³ De siste ti årene har egyptere ofte assosiert palestinere med Muslimbrødrene, siden Hamas – et parti med utspring i Det muslimske brorskapet i Palestina – overtok makten på Gaza-stripen sommeren 2007. (Palestinere i Egypt har ofte opprinnelse fra Gaza eller nedstammer fra personer som flyktet til Egypt fra det sørlige Israel, i likhet med mange som bor på Gaza-stripen. Videre var Gaza under egyptisk styre fra 1948 til 1967, og Egypt er eneste land utenom Israel med grenseovergang til Gaza.) Forholdet mellom egyptiske statsledere og Hamas-styret på Gaza har gjennomgående vært anstrengt, med unntak for president Mursis styre fra 30. juni 2012 til 3. juli 2013.

Forholdene under president Mursi

Palestinere med syrisk flyktningstatus fikk noe lempeligere forhold under president Mursis styre, da de i likhet med syrere fikk enklere adgang til å reise til Egypt (for mer om forhold for syrere i Egypt, se Landinfo 2016). I denne perioden ble det ikke rapportert om deportasjoner av palestinere med syrisk flyktningstatus. Imidlertid hadde disse palestinerne heller ikke da formell adgang til å søke beskyttelse i Egypt, og hadde begrensede muligheter til å få oppholdstillatelse på annet grunnlag – i praksis hadde de en form for tålt opphold. Det ble gitt løfter om subsidierte helsetjenester fra myndighetene under Mursi, men dette ble aldri implementert. Det varierte også om barn fra denne gruppa fikk gå på offentlige skoler (Sammonds 2013).

Situasjonen i månedene etter at Mursi ble styrtet 3. juli 2013

Da president Mursi ble avsatt sommeren 2013, ble palestinere stigmatisert i egyptiske medier for koblinger til Muslimbrødrene (i likhet med syrere), og dessuten koblet til uro på Sinai (Amnesty 2013, s. 3; Kingsley 2013; Schwartzstein 2013). Det ble slutt på den pragmatiske politikken med tålt opphold, lagt restriksjoner på innreise til Egypt,⁴ og palestinere som

³ For en oversikt over historisk utvikling til og med Mubaraks styre før januar-februar 2011, se El-Abed 2009, s. 35–57.

⁴ 8. juli 2013 ble det innført visumplikt og krav om sikkerhetsklarering før innreise for alle med syriske pass. Praksisen later til å ha vært streng til utpå høsten 2013 (Amnesty 2013), men en fikk likevel innvilget visum for én måned (HRW 2013a). Landinfo har ikke funnet analyser av egyptisk visumpraksis etter at krav om visum og

allerede var i Egypt ble tvangsutsendt (Amnesty 2013, 2014a, 2014b, 2014c, s. 21–22; HRW 2013a, 2013b, 2014; Lebrun 2013; Marroushi 2013).

Forhold for palestinere med syrisk flyktningstatus i Egypt 2015–2016

Per september 2015, oppholdt det seg ifølge FN-kilder 3000–4000 palestinere med syriske reisedokumenter i Egypt (HRW 2016), mens en av Amnestys Syria-spesialister anslo at antallet palestinere med syrisk flyktningstatus som oppholdt seg i Egypt lå på 10 000 sommeren 2013 (Sammonds 2013). Antallet er altså mer enn halvert siden Mursi ble styrtet.

Egyptiske myndigheter har ikke endret syn på den formelle statusen til palestinere med flyktningstatus i andre arabiske land, eller gitt dem adgang til å søke beskyttelse hos UNHCR. Det foreligger heller ikke rapporter om at politisk ledelse i Egypt har gitt instruksjon til relevante myndigheter om en mer lempelig praksis overfor denne gruppa, med unntak av at det ikke har vært rapportert om deportasjoner siden 2014. Samtidig oppholder det seg fortsatt anslagsvis 3000–4000 med denne bakgrunnen i Egypt, men i en situasjon hvor de ikke har tilgang til bistand fra UNHCR eller offentlige tjenester, og heller ikke har noen form for returadgang til Egypt, hvis de forlater landet.

Om Landinfos responser

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) innhenter og analyserer informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om.

Landinfos responser er basert på opplysninger fra nøye utvalgte informasjonskilder, og kan bygge på både skriftlig og muntlig kildemateriale. Opplysningene er behandlet i henhold til [anerkjente kvalitetskriterier for landinformasjon](#) og [Landinfos retningslinjer for kilde- og informasjonsanalyse](#).

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo, og er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema. Responsene er utarbeidet innenfor korte frister, og kildegrunlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater.

Landinfo er en faglig uavhengig enhet, og informasjonen som presenteres, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser gir heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Referanser

Skriftlige kilder

- Amnesty (2013, 17. oktober). *Egypt: 'We cannot live here any more': Refugees from Syria in Egypt*. London: Amnesty. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/documents/mde12/060/2013/en/> [lastet ned 19. juli 2016]
- Amnesty (2014a, 25. april). *Egypt: Halt plans to forcibly return Syrian refugees and asylum seekers, end unlawful detentions*. London: Amnesty. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2014/04/egypt-halt-plans-deport-syrian-refugees-and-end-unlawful-detentions/> [lastet ned 19. juli 2016]

sikkerhetsklarering ble innført, så det er uklart om det er mønstre i hvilke palestinere med syrisk flyktningstatus som fikk innvilget visum og hvem som fikk avslag.

Respons Egypt: Forhold for palestinere med syrisk flyktningstatus

- Amnesty (2014b, 14. november). *Scores of Syrian and Palestinian refugees at imminent risk of deportation from Egypt*. London: Amnesty. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2014/11/scores-syrian-and-palestinian-refugees-imminent-risk-deportation-egypt/> [lastet ned 19. juli 2016]
- Amnesty (2014c, 5. desember). *Left out in the cold: Syrian refugees abandoned by the international community*. London: Amnesty. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/documents/mde24/047/2014/en/> [lastet ned 19. juli 2016]
- El-Abed, O. (2009). *Unprotected – Palestinians in Egypt since 1948*. Washington D.C.: Institute for Palestinian Studies. Tilgjengelig fra <https://www.idrc.ca/en/book/unprotected-palestinians-egypt-1948> [lastet ned 19. juli 2016]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2013a, 10. november). *Egypt: Syria refugees detained, coerced to return – Palestinians, children among most vulnerable*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2013/11/10/egypt-syria-refugees-detained-coerced-return> [lastet ned 19. juli 2016]
- HRW (2013b, 15. desember). *Egypt: Good news for refugees from Syria?* New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2013/12/15/dispatches-egypt-good-news-refugees-syria> [lastet ned 19. juli 2016]
- HRW (2014, 9. juni). *Egypt: New leader faces rights crisis*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/news/2014/06/09/egypt-new-leader-faces-rights-crisis> [lastet ned 19. juli 2016]
- HRW (2016, januar). *World report 2016 – Egypt*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <https://www.hrw.org/world-report/2016/country-chapters/egypt> [lastet ned 19. juli 2016]
- [Innenriksdepartementet] (u.å.a). *The 5 year residence*. Kairo: Passports, Emigration and Nationality Administration. Tilgjengelig fra <http://www.moiegypt.gov.eg/English/Departments+Sites/Immegration/ForignersServices/EkametAlAga neb/residence5/> [lastet ned 19. juli 2016]
- [Innenriksdepartementet] (u.å.b). *Temporary non-tourist residence*. Kairo: Passports, Emigration and Nationality Administration. Tilgjengelig fra <http://www.moiegypt.gov.eg/English/Departments+Sites/Immegration/ForignersServices/EkametAlAga neb/EkamaMo2kata4notTourism/> [lastet ned 19. juli 2016]
- Kingsley, P. (2013, 25. juli). Syrian refugees suffer backlash in Egypt after Mohamed Morsi's removal. *The Guardian*. Tilgjengelig fra <https://www.theguardian.com/world/2013/jul/25/syrian-refugees-suffer-backlash-egypt> [lastet ned 19. juli 2016]
- Landinfo (2010, 21. mai). *Bakgrunnsnotat om de palestinske flyktingene i Midtøsten*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1257/1/1257_1.pdf [lastet ned 19. juli 2016]
- Landinfo (2011, 20. mai). *De palestinske flyktingene i Syria: Registreringsrutiner og identitetsdokumenter*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/1630/1/1630_1.pdf [lastet ned 19. juli 2016]
- Landinfo (2016, 22. juli). *Egypt: Forhold for syriske migranter og flyktinger*. Oslo: Landinfo. Tilgjengelig fra http://landinfo.no/asset/3391/1/3391_1.pdf [lastet ned 22. juli 2016]
- Lebrun, C. (2013, 31. oktober). Death at sea: The via dolorosa of Palestinian refugees. *Mada Masr*. Tilgjengelig fra <http://www.madamasr.com/opinion/politics/death-sea-dolorosa-palestinian-refugees> [lastet ned 19. juli 2016]
- Marroushi, N. (2013, 17. september). No haven for Syrian refugees in Egypt. *Mada Masr*. Tilgjengelig fra <http://www.madamasr.com/sections/politics/no-haven-syrian-refugees-egypt> [lastet ned 19. juli 2016]
- Sammonds, N. (2013, 25. juni). 'Fish out of water' yet again: Palestinian refugees from Syria in Egypt. London: Amnesty. Tilgjengelig fra <https://www.amnesty.org/en/latest/campaigns/2013/06/fish-out-of-water-yet-again-palestinian-refugees-from-syria-in-egypt/> [lastet ned 19. juli 2016]

Respons Egypt: Forhold for palestinere med syrisk flyktingstatus

- Schwartzstein, P. (2013, 12. september). Egypt's latest conspiracy theories target the country's Syrian refugees. *The Atlantic*. Tilgjengelig fra <http://www.theatlantic.com/international/archive/2013/09/egypts-latest-conspiracy-theories-target-the-countrys-syrian-refugees/279585/> [lastet ned 19. juli 2016]
- UNHCR (2009, oktober). *UNHCR revised statement on Article 1D of the 1951 Convention*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/4add88379.pdf#zoom=95> [lastet ned 19. juli 2016]

© Landinfo 2016

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarframstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.